

Se, din konge kommer til dig

Første søndag i advent 2022, LGJ. Salmer: 66, 59v1-3, 68, 71, 62

Prædiketekst: Davids Salme 24

Jorden med alt, hvad den rummer, verden og dens beboere, tilhører Herren, for han har grundlagt den på havene, grundfæstet den på strømmene.

Hvem kan drage op til Herrens bjerg, hvem kan stå på hans hellige sted?

Den som har skyldfrie hænder og et rent hjerte, den som ikke farer med løgn og ikke sværger falsk.

Han henter velsignelse hos Herren og retfærdighed hos sin frelses Gud.

Sådan er den slægt, som søger ham, som søger dit ansigt, Jakobs Gud.

Løft jeres hoveder, I porte, løft jer, I ældgamle døre, så ærens konge kan drage ind.

Hvem er ærens konge? Det er Herren, stærk og vældig, Herren, vældig i krig.

Løft jeres hoveder, I porte, løft jer, I ældgamle døre, så ærens konge kan drage ind.

Hvem er han, ærens konge? Hærskarers Herre, han er ærens konge!

INDLEDNING

Hvem ejer Månen og Mars og Jupiter? Det land, som kommer først med at landsætte mennesker? Nej. Ingen! Intet land på jorden kan eje en planet. Det er der lavet regler for landene imellem. FN erklærede det i dec. 1966 og nedfældede det i en traktat om ejerforhold i rummet.

Men hvem ejer så jorden? Og hvem ejer dele af jorden? Åh, der er så meget ødelæggelse og lidelse forbundet med krige, fordi mennesker vil eje det land, andre bor på. Men også i handel og arbejdsliv og privatliv er der strid om ejendomsret. Man vil have det, man ejer i fred. Og gerne lidet mere. Vi mennesker endda også tilranet sig magten over andre mennesker: ved slaveri, men også i ægteskab, familier og på arbejdspladser. Hvem ejer det, vi kalder vort? Og hvem ejer os? Ejer vi os selv? Har vi rettigheder, menneskerettigheder, som om vi ejede os selv?

Salme 24 afgør det, som nationerne strides om, og som vi også personligt kæmper om i vores personlige liv. Her åbenbares særligt tre ting: 1) Hvem der ejer jorden og dens beboere. 2) Hvordan vi bør være, for at vi har ret til at leve og være hos Skaberens. 3) Og for det tredje noget meget overraskende for os – nemlig Evangeliet.

1. Hvem der ejer jorden og os beboere?

Jorden med alt, hvad den rummer, verden og dens beboere, tilhører Herren, for han har grundlagt den på havene, grundfæstet den på strømmene.

Tænk, hvis denne sandhed var en sandhed, alle nationer holdt sig til. Det står også i ApG 17: *Af ét menneske har han skabt alle folk og ladet dem bosætte sig overalt på jorden og fastsat bestemte tider og grænser for, hvor de skal bo -- for at de skulle søge Gud, om de kunne famle sig frem og finde ham, som dog ikke er langt borte fra en eneste af os. For i ham lever vi, ånder vi og er vi, som også nogle af jeres digtere har sagt: «Vi er også af hans slægt.» (ApG 17,26-28).* Hvis det var en fælles erkendelse, ville stridigheder være bilagt, før de opstod. Da ville mennesker med tak dyrke deres land og se hinanden som brødre og søstre. Guds folk Israel lærte dette, da de kom som befriede slaver til Kanaan. Stammerne fik hver en arvelod. Det blev tildelt dem som gave af HERREN. De fik det ikke, fordi de "kom først", var stærkere end andre eller ved en tilfældighed. Det var en gave. De fik et land, de skulle dyrke. Og bringe førstegrøden til Herren i hans hus på hans bjerg. Og vi skal lære heraf og anse alt, hvad vi har i livet, som en gave fra HERREN, fra Skaberens. Vi bekender det hver søndag: **Vi tror på Gud Fader, den almægtige, himlens og jordens skaber.**

Men også alle jordens beboere tilhører Herren: **verden og dens beboere, tilhører Herren.** Apostlen Paulus siger flere steder: *"I ejer ikke jer selv!" "I tilhører Gud, derfor ær ham!"* Han siger også til ægtefolk: I tilhører ikke jer selv, men hinanden. Manden tilhører kvinden. Og kvinden tilhører manden. Og sammen tilhører de Herren. (1 Korintherbrev 7). Og Kristus er mandens forbillede, og Gud er kvindens forbillede. Manden skal ofre sig for kvinden, som Kristus ofrede sig for kirken. Det skal ham med stort S. Skal ofre sig (Efeserbrevet 5). Og kvinden skal hjælpe manden, som Herren hjælper sit folk i småt og stort. Det Skal hun. Her falder alle rettigheder bort. Herren, som råder og bestemmer på jorden – i alle lande – og i alle familier og i alle ægteskaber, ja i dit hjerte. Og det har han ret til, fordi hele jorden er hans og alle dens beboere er hans.

2. Hvordan bør vi være, for at få lov til at leve og være hos Herren, vor Skaber?

Salmen stiller spørgsmålet sådan: *Hvem kan drage op til Herrens bjerg, hvem kan stå på hans hellige sted?* Hvis vi tænker, at det er en rettighed at være hos Gud, og at Gud sørger for os, lærer salmen os noget andet. Herrens bjerg er et helligt sted. Templet i Gamle Testamente var ikke et sted, hvor man kunne droppe ind og få lidt åndelig underholdning, når man fik lyst til det. Guds folk vidste dengang, hvordan Adam og Eva blev drevet ud af Edens Have. Det kunne ikke bare vende tilbage. For dem var templet et helligt sted med det hellige rum og det aller helligste rum. Der måtte ikke engang den øverste præst få ind undtagen én gang om året, når han bragte offeret for sine egne synder og for folkets synder.

Og hvem, der kunne gå op på Herrens bjerg forklares nu i salmen: Det kan *den, som har skyldfrie hænder og et rent / hjerte, den som ikke farer med løgn og ikke / sværger falsk*, han kan drage op på Herrens bjerg og stå på hans hellige sted. Og her bliver vi faktisk alle lukket ude. At komme i Guds hus er ikke en rettighed, men en umulighed.

Vi synger i en sang: Hvem kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus? ”Ingen kan, ingen kan!” Men i denne salme spørges: Hvem kan drage op til Herrens bjerg? Og svaret lyder: ”Ingen kan, ingen kan!”

Vi tager det som en selvfølge, at vi kan gå i kirke og møde Gud. Det kan alle da. Det omtales i vor tid som en rettighed, at alle har ret til at komme i kirken og få velsignelse og gå hjem med gode følelser, uanset om de tror eller ej, og uanset hvordan de lever deres liv. Men Salmen stiller krav: Kun det menneske, som har skyldfrie hænder og et rent hjerte. Det menneske får velsignelse fra Herren: *Han henter velsignelse hos Herren og retfærdighed hos sin frelses Gud. Sådan er den slægt, som søger ham, som søger dit ansigt, Jakobs Gud.*

3. Evangeliet

Men her, hvor alle mennesker er udelukket fra at komme til Gud, taler salmen om, at der er en mand, som alligevel kommer. *Løft jeres hoveder, I porte, løft jer, I ældgamle døre, så ærens konge kan drage ind.* Og den spørger to gange: Hvem er han? Og det har salmen jo allerede svaret på: nemlig, at han er den skyldfri og rene. Et menneske, som drager op til Herrens bjerg, op til Jerusalem, op til templet. Men han er også ”Ærens Konge og Hærskarers Herre”. *Løft jeres hoveder, I porte, løft jer, I ældgamle døre, så ærens konge kan drage ind.*

Herren kommer selv til Herrens bjerg. Det er, som også Zakarias har forudsagt: *Sig til Zions datter*, sig til dem, som bor i Jerusalem, fortæl dem, at nu kommer manden, den eneste ene, som kan drage op til Herrens bjerg. Det er ham, som blev født af en kvinde i syndefaldets verden, for at dø for vore synder og lede os tilbage til Edens have, til Paradis. *Han kommer på et æsel, og på et trækdys føl.* Han kommer og frelser jer. Han kommer og renses jer. Han kommer og gør jer skyldfri. Han kommer. Se, han kommer til dig!

Og hvad skulle han så gøre i Jerusalem? Han skulle opfylde alt det, man forbilledligt havde udført med dyreofre. I det aller helligste var de 10 bud lå i pagtens ark. Ypperstepræsten kom derind én gang om året med et offer for sine og for folkets synder. Og blodet blev stænket på låget på pagtens ark. Sådan fik hele folket tilgivelse. Det var nødvendigt, hvis de skulle leve med Gud. Ellers var de alle dødsens. - Alle vidste, at får og køer ikke med deres blod virkelig kunne rense folket fra deres synder. Og nu kom Herren selv, Jesus Kristus, til sit eget tempel for at bringe sig selv som dette offer. En gang for alle. Fjerne synden. Rense sit folk. Gøre os frie for skylden og dermed gøre os skyldfri.

Hvem er ærens konge? Det er Herren, stærk og vældig, Herren, vældig i krig. Løft jeres hoveder, I porte, løft jer, I ældgamle døre, så ærens konge kan drage ind. Hvem er han, ærens konge? Hærskarers Herre, han er ærens konge! Han, som vi alle tilhørte og tilhører, han vidste, at han havde mistet os, og nu opsøgte han det fortabte og købte folket tilbage til sig med sit blod. Derfor blev han menneske. Derfor kom han til Jerusalem. Englene sang: *Ære være Gud i det højeste!* på Betlehems marker. Og folkeskaren sang ved indtoget i Jerusalem: *Hosianna. Herre frels dog. Velsignet være han, som kommer i Herrens navn.* Jesus er Herren. Det bekendte englens på marken: *I dag er der født jer en frelser. Han er Kristus Herren.*

Han, som ejer jorden og alle dens beboere, kommer til os i evangeliet i dag, og i Sakramentet. Han kommer virkelig. Og derfor kan vi synges ”Hosianna!” Og vi blive velsignet. Og vi får lov at være hos Gud, vor Skaber og Herre under hans nåde ved troen på Jesus Kristus. Amen.